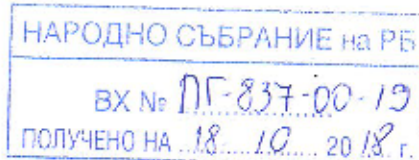

КАТОЛИЧЕСКА ЦЪРКВА В БЪЛГАРИЯ

Изх. № 031 – 18
София, 17.10.2018 г.

ДО
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

КОМИСИЯТА ПО ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯТА
И ПРАВАТА НА ЧОВЕКА
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ
КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ
КОМИСИЯТА ПО ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

СТАНОВИЩЕ

от

Католическата църква в България,

вписана в Регистъра на вероизповеданията под № 13, том. 1, стр. 120 при Софийски градски съд по фирм. дело № 1658/2003г, БУЛСТАТ 000647571, със седалище и адрес на управление: София, район „Красно село“, ул. „Люлин планина“ № 5, представлявана от Председателя на Епископската конференция Епископ Христо Пройков

относно

Законопроект за изменение и допълнение на Закона за вероизповеданията със сигнатура 854-01-34/04.05.2018 г. („ЗИД на ЗВ № 854-01-34/04.05.2018 г.“), приет на I-во гласуване в пленарно заседание от 11.10.2018 г.

Уважаеми дами и господа Народни представители,

Обръщаме се към вас преди разглеждането на ЗИД на ЗВ № 854-01-34/04.05.2018 г. в пленарна зала за II-ро гласуване, за да изразим отново силната тревога и безпокойство на Католическата църква относно дискриминационното му съдържание, което поставя под сериозна заплаха свободата на религиозните общности и институции и предвижда недопустима намеса на Държавата в автономния живот на регистрираните в Република България вероизповедания, в т.ч. на Католическото вероизповедание. Вероизповеданията са наднационални организации, посветени единствено от спасението на човешката душа и близостта с Бога, те нямат национална и патриотична принадлежност, затова всеки ксенофобски уклон на нормативната им уредба трябва еднозначно да бъде отхвърлен.

I. ЗИД на ЗВ № 854-01-34/04.05.2018 г. възпроизвежда разрешения на отменения Закон за изповеданията (обн., ДВ, бр.48/01.03.1949 г., частично обявен за противоконституционен с Решение № 5/1992 г. на КС на РБ, ДВ, бр.49/16.06.1992 г., отм., ДВ, бр.120/29.12.2002 г.), уреждал обществените отношения относно вероизповеданията, религиозните общности и религиозните институции в отречения от днешната демократична Държава тоталитарен период:

а) Според чл.9, ал.2 от отменения Закон за изповеданията, „свещенослужителите на изповедания, които поддържат канонически отношения с чужбина, не могат да встъпят в длъжност, преди да бъдат утвърдени от директора на изповеданията“. Аналогично разрешение се предлага сега в § 9 от ЗИД на ЗВ № 854-01-34/04.05.2018 г.;

б) Според чл.10 от отменения Закон за изповеданията, „свещенослужители и длъжностни лица в кое и да е изповедание могат да бъдат само лица, които са български граждани“. Аналогично разрешение се предлага сега в § 9 от ЗИД на ЗВ № 854-01-34/04.05.2018 г.

в) Според чл.13 от отменения Закон за изповеданията, „Изповеданията изпращат бюджетите си за сведение в Дирекцията на изповеданията при Министерския съвет. Финансовата дейност на изповеданията подлежи на контрола на държавните финансови органи ...“ Още по-обременяващо за вероизповеданията разрешение се предлага сега в § 6 от ЗИД на ЗВ № 854-01-34/04.05.2018 г.

г) Според чл.24 от отменения Закон за изповеданията, „изповеданията могат да получават материални помощи и дарения от чужбина само с разрешение на директора на изповеданията. Още по-обременяващо вероизповеданията разрешение се предлага сега в § 6 от ЗИД на ЗВ № 854-01-34/04.05.2018 г.

II. Законопроектът ограничава свободата на религиозните общности и институции, погазва основни принципи на правото и противоречи на действащи правни норми:

а) противоречие с други разпоредби на Закона за вероизповеданията

ЗИД на ЗВ № 854-01-34/04.05.2018 г. противоречи на Закона за вероизповеданията в настоящата му редакция, според която „вероизповеданията са свободни и равноправни“, „недопустима е държавна намеса във вътрешната организация на религиозните общности и религиозните институции“ и „не се допуска дискриминация на верска основа“ (чл.4).

б) противоречие с Конституцията на Република България

ЗИД на ЗВ № 854-01-34/04.05.2018 г. противоречи на Конституцията, според която вероизповеданията са свободни и независими от държавата (чл.13, ал.1 и 2), свободата на съвестта, на мисълта и на избора на вероизповедание и на религиозни възгледи е ненакърнима (чл. 37, ал.1), не се допускат никакви ограничения на правата или привилегии, основани на религиозен признак (чл.6, ал.2). Разпоредбите на Конституцията имат непосредствено действие и отменят онези правни норми, които им противоречат (чл.5, ал.2).

в) противоречие с практиката на Конституционния съд

Според диспозитива на Решение № 5/11.06.1992 г. по к.д. № 11/1992 г. на КС, „Правото на вероизповедание не може да бъде ограничавано по никакъв начин освен в случаите на чл.13, ал.4 и чл.37, ал.2 от Конституцията, а именно когато религиозните общности и институции се използват за политически цели или когато свободата на съвестта и вероизповеданието е насочена срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала или срещу правата и свободите на други граждани. Посочените ограничителни основания са изчерпателно изброени и не могат да бъдат разширявани или допълвани чрез закон или чрез тълкуване... Религиозните общности и институции са отделени от държавата. Недопустима е държавна намеса и държавно администриране на вътрешноорганизационния живот на религиозните общности и институции, както и в тяхното обществено проявление освен в посочените вече случаи на чл.13, ал.4 и чл.37, ал.2 от Конституцията.“

С цитираното решение на КС са отменени редица норми от Закона за изповеданията от 1949 г. поради противоречието им с чл.13 и чл.37 от Конституцията на Република България, а значителна част от отменените като противоконституционни норми се предвижда да се върнат към живот със ЗИД на ЗВ № 854-01-34/04.05.2018 г.

г) противоречие с правото на Европейския съюз, което се ползва с примат по чл.5, ал.4 от Конституцията

ЗИД на ЗВ № 854-01-34/04.05.2018 г. противоречи на Европейската конвенция за правата на човека, според която свободата на религия (индивидуално или колективно, публично или в частен кръг, чрез богослужение, преподаване, практикуване и спазване на ритуали) подлежи само на такива ограничения, които са предвидени от закона и са необходими в интерес на обществената сигурност, за защитата на обществения ред, здравето и морала или за защитата на правата и свободите на другите (чл.9), а свободата на религия следва да бъде осигурена без всякаква дискриминация (чл.14).

д) противоречие с норми на международното право, които се ползват с примат по чл.5, ал.4 от Конституцията

ЗИД на ЗВ № 854-01-34/04.05.2018 г. противоречи на Всеобщата декларация за правата на човека, която поставя упражняването на религиозна свобода („индивидуално или колективно, публично или частно, чрез обучение, обреди, богослужение и ритуали“) „като обща мярка, към постигането на която трябва да се стремят всички народи и държави“, като „чрез последователни национални и международни мерки да осигурят тяхното всеобщо и ефективно признаване и спазване“ (чл.18) и на Международния пакт за граждански и политически права от 1966 г., според който религиозната свобода („индивидуално или колективно, публично или частно, чрез богослужение, ритуали, религиозни обреди и обучение“) „подлежи само на такива ограничения, предвидени от закона и необходими за защитата на обществената сигурност, ред, здраве и морал, или на основните права и свободи на другите“ (чл. 18).

III. Считаме, че следните предлагани със ЗИД на ЗВ № 854-01-34/04.05.2018 г. ограничения е наложително да бъдат преосмислени, като предлагаме:

а) отпадане на всички норми, които водят до дискриминация и неравноправно третиране на регистрираните вероизповедания според броя на принадлежащите към тях граждани (1 % от самоопределилите се според последното преброяване), в т.ч. на нормите, предвиждащи **държавна субсидия единствено за вероизповеданията, надхвърлящи този праг. Считаме за естествено и справедливо субсидията в предвидения в пар.14 от ЗИД на ЗВ № 854-01-34/04.05.2018 г. размер да се определя според броя на принадлежащите към вероизповеданието граждани, но поставянето на праг дискриминира традиционни за България вероизповедания, каквото е Католическото изповедание.**

б) промяна на режима на даренията за вероизповеданията:

б.1 отпадане на абсолютната забрана за получаване на дарения от „чужди държави и лица за възнаграждение на персонал („свещенослужители и служители на религиозни институции“).

б.2. отпадане на разрешителния режим („предварително разрешение от дирекция „Вероизповедания“) за получаване на дарения от „чужди държави и чужди физически или юридически лица“. Не бива да бъде пренебрегвано и обстоятелството, че ограничаването на даренията от държави от ЕС, юридически лица със седалище в ЕС и физически лица, граждани на държава, членка на ЕС, противоречи на правото на Европейския съюз.

б.3. отпадане на изискването за последващо отчитане на даренията от „местно физическо или юридическо лице“ пред дирекция „Вероизповедания“.

в) отпадане на дискриминационните забрани относно свещенослужителите и служителите на вероизповеданията, а именно: изискването свещенослужителите и служителите на вероизповеданията да бъдат български граждани, а чужди граждани – единствено с разрешение на дирекция „Вероизповедания“.

г) ревизиране на забраната вероизповеданията да откриват духовни училища.

Изложеното по-горе относно ЗИД на ЗВ № 854-01-34/04.05.2018 г. в пълна степен се отнася и до Законопроект за изменение и допълнение на Закона за вероизповеданията със сигнатура 854-01-35/09.05.2018 г., също приет на I-во гласуване в пленарно заседание от 11.10.2018 г.

Като оставаме с надежда, че Народното събрание на Република България няма да допусне приемането и влизането в сила на нормативна уредба в областта на вероизповеданията, която по същество си представлява реставрация на тоталитарните уредби, третира неравноправно регистрираните вероизповедания, погазва принципите на правовата държава, отрича свободата на вероизповеданията в противоречие с Конституцията и с международните актове, по които Република България е страна,

С уважение:

+ Христо Прошков,
Апостолически екзарх и
Председател на Епископската конференция
на Католическата църква в България

InfoCenter

From: Католическа апостолическа екзархия <office@kae-bg.org>
Sent: 17 октомври 2018 г. 16:31
To: infocenter@parliament.bg
Cc: krasimir.velchev@parliament.bg; danail.kirilov@parliament.bg;
menda.stoyanova@parliament.bg; milena.damyanova@parliament.bg
Subject: Становище на Католическата църква относно законопроектите за изменение и допълнение на Закона за вероизповеданията с №№ 854-01-34/04.05.2018 г. и 854-01-35/09.05.2018 г. след първото им гласуване в пленарно заседание
Attachments: 17.10.2018 становище на Католическата църква predi llo glasuvane v NS.pdf

До:

Народното събрание на Република България
г-н Красимир Велчев, Председател на Комисията по вероизповеданията и правата на човека
г-н Данаил Кирилов, Председател на Комисията по правни въпроси
г-жа Менда Стоянова, Председател на Комисията по бюджет и финанси
г-жа Милена Дамянова, Председател на Комисията по образование и наука

Уважаеми дами и господа Народни представители,

В прикачен файл изпращам становището на Католическата църква относно двата законопроекта (№№ 854-01-34/04.05.2018 г. и 854-01-35/09.05.2018 г.) за изменение и допълнение на Закона за вероизповеданията.

С уважение,

+ Христо Прошков,
Апостолически екзарх и
Председател на Епископската конференция на Католическата църква в България